

PATVIRTINTA

Valstybinės atominės energetikos saugos
inspekcijos viršininko

2017 m. *spalio 5* d.

įsakymu Nr. 22.3- *174*

MOTYVUOTA IŠVADA DĖL VALSTYBINĖS ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS INSPEKCIJOS VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYMO

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos (toliau – VATESI) veiklos sritys, kuriose nustatyta, kad egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nurodomos Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo ir įvertinimo aprašymo (toliau – Aprašymas) priede.

2. VATESI veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo ir įvertinimo aprašymą atliko Administravimo departamento Teisės ir personalo skyriaus vedėja Ugnė Adomaitytė.

3. Analizuotas laikotarpis – nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. rugpjūčio 18 d.

4. Naudoti metodai ir veiksmai – dokumentų analizė, pokalbiai su VATESI darbuotojais.

5. Įvertinant VATESI veiklos sritis, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, buvo atsižvelgta į Lietuvos Respublikos nacionalinę kovos su korupcija 2015–2025 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“, peržiūrėti VATESI funkcijas reglamentuojantys įstatymai ir kiti teisės aktai, VATESI priimti teisės aktai, vertinti administracinių sprendimų priėmimo, kitų administracinio pobūdžio veiksmų atlikimo skaidrumo bei sprendimus priimančių asmenų įgaliojimai. Įvertinimas buvo atliekamas vadovaujantis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos).

II SKYRIUS VATESI VEIKLOS SRITIES, KURIOJE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, IŠSAMIAM ĮVERTINIMUI PASIRINKIMAS

6. Iš Aprašymo priede nurodytų veiklos sričių pasirinkta išsamiai išanalizuoti viešojo administravimo teisės aktų rengimo sritį.

7. Šios išvados 6 punkte nurodyta veiklos sritis buvo pasirinkta atsižvelgiant į tai, kad:

7.1. branduolinės energetikos saugos reglamentavimo ir priežiūros sistemos tobulinimas yra vienas iš esminių VATESI strateginiame veiklos plane nurodytų uždavinių;

7.2. iki šiol ši sritis nebuvo analizuota nei korupcijos prevencijos požiūriu, nei vidaus audito metu, nei išorės patikrinimų ar kitokių veiklos įvertinimų metu;

7.3. ši sritis VATESI ataskaitų įrankio duomenimis nagrinėjamu laikotarpiu užima žymią VATESI darbuotojų laiko dalį (3821 valandas).

III SKYRIUS PASIRINKTOS VATESI VEIKLOS SRITIES, KURIOJE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, IŠSAMUS ĮVERTINIMAS

9. Įvertinus šios išvados 6 punkte nurodytą veiklos sritį atsižvelgiant į Rekomendacijų priedo V dalyje nurodytus klausimus (nagrinėti tik šiai veiklos sričiai aktualūs klausimai) nustatyta:

9.1. **dėl to, ar įstatymai ir (ar) kiti teisės norminiai aktai valstybės ar savivaldybės įstaigai suteikia teisę priimti norminius teisės aktus, nustatyta, kad:**

9.1.1. VATESI įgaliojimai rengti norminius viešojo administravimo teisės aktus nurodomi šiuose įstatymuose:

9.1.1.1. Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punkte (VATESI įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis atlieka branduolinės saugos, branduolinės energetikos objektų, Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 1 priede nurodytų branduolinių medžiagų nustatytų kiekių ir branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinės saugos, branduolinių medžiagų apskaitos ir kontrolės, taip pat radiacinės saugos vykdant veiklą branduolinės energetikos objektuose valstybinio reglamentavimo ir priežiūros funkcijas) ir 11 punkte (VATESI pagal kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka rengia ir (ar) teikia Vyriausybei Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų branduolinės saugos, branduolinės energetikos objektų, branduolinių ir branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinės saugos, branduolinių medžiagų apskaitos ir kontrolės, taip pat radiacinės saugos vykdant branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais klausimais projektus). Konkretūs VATESI tvirtinami teisės aktai taip pat nurodomi kitose šio įstatymo nuostatose;

9.1.1.2. Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 4 straipsnyje (branduolinės saugos reglamentavimo sritis), 5 straipsnyje (branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų sistema), 11 straipsnio 1 punkte (nurodoma, jog VATESI kuria ir tobulina branduolinės saugos, radiacinės saugos, branduolinės energetikos objektų, branduolinių ir branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinės saugos, taip pat branduolinių medžiagų apskaitos ir kontrolės valstybinio reglamentavimo ir priežiūros sistemą, tvirtina šias sritis, įskaitant šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytas branduolinės saugos reglamentavimo sritis, reglamentuojančius teisės aktus). Konkretūs VATESI tvirtinami teisės aktai taip pat nurodomi kitose šio įstatymo nuostatose;

9.1.1.3. Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo 7¹ straipsnio 1 dalies 2 punkte (VATESI, suderinusi su Sveikatos apsaugos ministerija, rengia ir tvirtina darbuotojų ar jų atskirų rizikos grupių, nuolatos ar laikinai dirbančių branduolinės energetikos objektuose, taip pat kitų asmenų, laikinai vykdančių veiklą branduolinės energetikos objektuose, radiacinės saugos reikalavimus), 9 punkte (VATESI pagal kompetenciją rengia ir (ar) teikia Vyriausybei Lietuvos Respublikos įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir (ar) kitų teisės aktų, reglamentuojančių verčiantis branduolinės energetikos srities veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais naudojamų jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių fizinę saugą, projektus ir nustato jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių, naudojamų verčiantis branduolinės energetikos srities veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, fizinės saugos reikalavimus ir taisykles), 10 punkte (VATESI nustato branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vykdančių darbuotojų ir asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, nurodytų šio įstatymo 10 straipsnio 4 punkte, privalomojo radiacinės saugos mokymo, instruktavimo ir žinių patikrinimo tvarką bei fizinių asmenų, siekiančių įgyti teisę mokytį darbuotojus ir asmenis, atsakingus už radiacinę saugą, radiacinės saugos, atestavimo tvarką);

9.1.1.4. Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose (VATESI nustato radioaktyviųjų atliekų klasifikavimo ir radioaktyviųjų atliekų pakuočių priėmimo į saugyklą ar atliekyną kriterijus; suderinusi su Sveikatos apsaugos ministerija, nustato radionuklidų nebekontroliuojamuosius radioaktyvumo lygius medžiagoms ir atliekoms, susidarančioms branduolinės energetikos srities veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais metu; tvirtina reikalavimus ir taisykles, reglamentuojančius radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugą branduolinės energetikos objektuose);

9.1.2. kai kuriais atvejais branduolinės saugos reikalavimuose nurodoma, jog tam tikroje srityje branduolinės saugos reikalavimams įgyvendinti yra tvirtinamos branduolinės saugos taisyklės (pavyzdžiui, Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.5.1-2015 „Branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimas“, patvirtintų VATESI viršininko 2015 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 22.3-216 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.5.1-2015 „Branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimas“ patvirtinimo“, 90 punkte nurodoma, kad „Galutinių radiologinių tyrimų ataskaitoje turi būti pateikta informacija, nurodyta VATESI viršininko tvirtinamose branduolinės saugos taisyklėse, reglamentuojančiose nebekontroliuojamųjų radioaktyvumo lygių nustatymą ir taikymą BEO pastatams, inžineriniams statiniams ir (ar) BEO aikštei (ar jos daliai)“). Toks reglamentavimas pagrįstas Branduolinės saugos įstatymo 5 straipsnio 4 dalimi, kurioje nurodyta, kad branduolinės saugos taisyklės nustato branduolinės saugos reikalavimų įgyvendinimo būdus, metodus, tam tikro darbo ar proceso organizavimo ir vykdymo tvarką, dokumentų rengimo tvarką, darbo su konstrukcijomis, sistemomis ir komponentais tvarką;

9.1.3. VATESI įgaliojimų rengti norminius viešojo administravimo teisės aktus, kurie nebūtų pagrįsti aukščiau nurodytais įgaliojimais, įtvirtintais įstatymuose, nenustatyta, todėl manytina, kad šiame papunktyje nurodyto klausimo požiūriu veikla sureglamentuota ir vykdoma tinkamai;

9.2. dėl to, ar įstaiga priėmė vidaus teisės aktus, detalizuojančius norminių teisės aktų priėmimo procedūrą, nustatyta, kad:

9.2.1. priimtas Teisės aktų rengimo procedūros aprašas, patvirtintas VATESI viršininko 2014 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 22.3-44 „Dėl Teisės aktų rengimo procedūros aprašo patvirtinimo“ (toliau – Teisės aktų rengimo procedūros aprašas) (detalizuoja branduolinės saugos reikalavimų ir taisyklių rengimo vidines procedūrinės nuostatas);

9.2.2. teisės aktų rengimą reglamentuoja ne tik 9.2.1 papunktyje nurodytas vidaus administravimo teisės aktas, bet ir Branduolinės saugos reikalavimai BSR-1.1.1-20114 „Branduolinės saugos reikalavimų ir branduolinės saugos taisyklių rengimo tvarkos aprašas“, patvirtinti VATESI viršininko 2009 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. 22.3-58 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.1.1-2011 „Branduolinės saugos reikalavimų ir branduolinės saugos taisyklių rengimo tvarkos aprašas“ patvirtinimo“ (reglamentuoja esminius reikalavimus VATESI viršininko tvirtinamų branduolinės saugos reikalavimų ir taisyklių rengimui), priimtas vadovaujantis Branduolinės saugos įstatymo 5 straipsnio 2 dalimi;

9.2.3. taip pat priimti šie teisės aktų rengimui aktualūs VATESI vidaus administravimo teisės aktai:

9.2.3.1. Terminų straipsnių rengimo ir teikimo Valstybinei lietuvių kalbos komisijai tvarkos aprašas, patvirtintas VATESI viršininko 2013 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. 22.3-30 „Dėl Terminų straipsnių rengimo ir teikimo Valstybinei Lietuvių kalbos komisijai tvarkos aprašo patvirtinimo“;

9.2.3.2. Dokumentų ir įrašų valdymo procedūros aprašas, patvirtintas VATESI viršininko 2016 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 22.3-213 „Dėl Dokumentų ir įrašų valdymo procedūros aprašo patvirtinimo“;

9.2.4. 9.2.1–9.2.3 papunkčiuose nurodytuose teisės aktuose nustatytų procedūrų pažeidimų, galinčių turėti įtakos korupcijos rizikos didėjimui, nenustatyta;

9.3. dėl to, ar įstaigoje atliekamas norminių teisės aktų projektų poveikio korupcijos mastui vertinimas, nustatyta, kad:

9.3.1. vadovaujantis Teisės aktų rengimo procedūros 57¹ punktu, antikorupcinį teisės aktų projektų vertinimą atlieka Administravimo departamento Teisės ir personalo skyriaus vedėjas, o Administravimo departamento Teisės ir personalo skyriaus vedėjo rengiamų teisės aktų, kuriuose numatoma reguliuoti visuomeninius santykius, susijusius su Korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytomis sritimis, projektų antikorupcinį vertinimą atlieka Administravimo departamento direktorius;

9.3.2. teisės aktų antikorupcinio vertinimo pažymos yra rengiamos ir skelbiamos kartu su teisės aktų projektais Teisės aktų informacinėje sistemoje;

9.3.3. 2017 m. vykdyto Korupcijos rizikos valdymo vertinimo vidaus audito metu rekomendacijų dėl norminių teisės aktų projektų poveikio korupcijos mastui vertinimo nepateikta atsižvelgiant į tai, kad trūkumų nenustatyta;

9.3.4. atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, norminių teisės aktų projektų poveikio korupcijos mastui vertinimas yra atliekamas;

9.4. **dėl to, ar valstybės ar savivaldybės įstaigos teisės aktuose numatyti konkretūs tokius sprendimus galintys priimti subjektai, išsamiai ir aiškiai apibrėžta šiuos sprendimus priimančių subjektų kompetencija, nustatyta, kad:**

9.4.1. 9.1 papunktyje nurodytuose teisės aktuose yra aiškiai įvardijama, kad viešojo administravimo teisės aktus priima VATESI, t.y., juos tvirtina VATESI viršininkas. Be to, Branduolinės energijos įstatymo 23 straipsnio 8 dalies 7 punkte nurodoma, kad VATESI viršininkas leidžia įsakymus. Vadovaujantis Branduolinės energijos įstatymo 23 straipsnio 2 dalimi, VATESI viršininko nesant, viršininko funkcijas laikinai atlieka VATESI viršininko pirmasis pavaduotojas, o jeigu šio nėra, viršininko funkcijas atlieka kiti viršininko pavaduotojai, taigi viešojo administravimo teisės aktų tvirtinimo funkcija tokiais atvejais yra deleguojama viršininko pavaduotojams. Šių nuostatų pažeidimų nenustatyta;

9.4.2. Teisės aktų rengimo procedūros aprašo 11 punkte nurodoma, kad „peržiūrėti galiojančius teisės aktus ir rengti teisės aktų projektus gali bet kuris VATESI darbuotojas ar jų grupė. [...] Skiriant darbuotojus peržiūrėti galiojančius teisės aktus ir rengti teisės aktų projektus, turi būti atsižvelgiama į jų žinias apie reglamentavimo sritį ir į darbuotojo teisės aktų rengimo patirtį“. Taip pat Teisės aktų rengimo procedūros aprašo 16 punkte nurodoma, kad „TAIS ir VATESI interneto svetainėje turi būti paskelbta informacija apie VATESI rengiamo teisės akto projekto rengimo ir teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimą, teisės akto projektą parengusius ar tyrimą atlikusius subjektus, taip pat teisės akto projekto rengimo ir (ar) tyrimo rezultatus ir kainą, informacija apie sudarytas darbo grupes (komisijas) teisės aktų projektams rengti, jų sudėtį, pavestą parengti teisės akto projektą“ (pastebėtina, kad nagrinėjamu laikotarpiu kiti nei VATESI darbuotojai asmenys VATESI teisės aktų rengime nedalyvavo);

9.5. dėl to, ar įstaigos teisės aktai reglamentuoja sprendimų priėmimo, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, vidaus kontrolės (prevencinės, einamosios, paskesnės) procedūras, nustatyta, kad viešojo administravimo teisės aktų rengimo vidinius procedūrinius aspektus reglamentuoja Teisės aktų rengimo procedūros aprašas, kuriame yra nustatytos vidaus kontrolės procedūros:

9.5.1. rengiant teisės aktą ir prieš jį patvirtinant teisės akto projektas yra įvertinamas rengėjo tiesioginio vadovo, suinteresuotų padalinių pagal kompetenciją (tai užtikrinta, kad projekto nuostatos, kurios susijusios su kitomis nei rengėjo kompetencijos sritimis, bus parengtos kokybiškai), Visuomenės informavimo skyriaus vyriausiojo specialisto (įvertinama bendrųjų lietuvių kalbos reikalavimų požiūriu) ir Administravimo departamento Teisės ir personalo skyriaus (vadovaujantis Teisės aktų rengimo procedūros aprašo 52 punktu, „AD TPS, vertindamas teisės akto projektą ir jo lydimojusius dokumentus Lietuvos Respublikos teisės, tarptautinės teisės, ES teisės, teisės teorijos atžvilgiu, taip pat teismų ir kitų institucijų suformuotos praktikos atžvilgiu, teikia pastabas dėl Aprašo 49–50 punktuose nurodytų aspektų (išskyrus nurodytus 49.4.19 papunktyje [ar teisės akto projektas atitinka TATENA, WENRA, kitų tarptautinių ar kitų valstybių organizacijų ir (ar) institucijų dokumentus, esamas tarptautinėje praktikoje pasiteisinusias pažangias technologijas]) bei dėl kitų šiame Apraše nurodytų reikalavimų teisės aktų projektams laikymosi. Dėl Teisės aktų rengimo procedūros aprašo 49.4.19 papunktyje nurodytų aspektų AD TPS pastabas teikia kitų padalinių prašymu ir (ar) viršininkui pavedus. Dėl to, ar laikomasi bendrųjų lietuvių kalbos reikalavimų, AD TPS teikia pastabas tuo atveju, jei tai yra reikšminga teisės akto nuostatų prasmei. Vertindamas teisės aktų projektus AD TPS kompleksiskai ir atsižvelgiant į metodo pritaikomumą, taiko sisteminių, lyginamąjį, bendrųjų teisės principų, istorinį, lingvistinį, loginį, teleologinį, precedentų ir kitus teisės aiškinimo ir tyrimo metodus“;

9.5.2. teisės aktų projektų įvertinimo kriterijai yra apibrėžti Teisės aktų rengimo procedūros aprašo 49–50 punktuose (pavyzdžiui, ar VATESI turi tokio teisės akto leidybos iniciatyvos teisę, ar priėmus projektą neatsirastų teisės normų (teisinio reguliavimo) kolizijos ar konkurencijos, ar teisinis reguliavimas išliktų nuoseklus, neprieštaringas). Atkreiptinas dėmesys į tai, jog Teisės aktų rengimo procedūros aprašo 57¹ punkte nurodomas, kad „Teisės akto rengėjas privalo užtikrinti, kad teisės aktas nesudarys sąlygų korupcijai pasireikšti“;

9.5.3. Teisės aktų rengimo procedūros apraše taip pat reglamentuojama ir teisės aktuose nustatyto teisinio reguliavimo stebėseną:

9.5.3.1. 26 punkte nurodoma, kad „VATESI darbuotojai, sudarant Programą ir Metinį planą, jų įgyvendinimo metu bei kasdieninėje savo veikloje, vykdo nuolatinę teisinio reguliavimo stebėseną ir privalo informuoti savo tiesioginius vadovus, kai nustato arba turi pagrindą manyti, jog yra: kolizija ar konkurencija tarp VATESI teisės aktų ir aukštesnės galios teisės aktų ar kitų teisės aktų; kolizija ar konkurencija tarp VATESI teisės aktų; spragos teisės aktuose (tam tikra sritis, už kurios reglamentavimą ir priežiūrą atsakinga VATESI, nėra reglamentuota VATESI teisės aktuose); reglamentuota sritis, už kurios reglamentavimą ir priežiūrą VATESI nėra atsakinga; geresnių būdų ir praktikos reglamentuoti santykius; technologinių, inžinerinių naujovių, dėl kurių reikia tobulinti galiojančius teisės aktus; kitų svarbių aplinkybių, dėl kurių turi būti parengti nauji teisės aktai arba inicijuotinas galiojančių teisės aktų keitimas ar peržiūra“;

9.5.3.2. 94 punkte nurodoma, kad „Teisės aktų peržiūros ir teisės aktų projektų rengimo stebėseną nuolat vykdo viršininko pavaduotojai ir padalinių vadovai (dėl pavaldžių padalinių ir (ar) darbuotojams numatytų teisės aktų peržiūros ir rengimo priemonių įgyvendinimo) ir teisės aktų rengimo proceso savininkas“;

9.5.3.3. 101 punkte nurodoma, kad „Branduolinės saugos reikalavimuose, branduolinės saugos taisyklėse ir įstatymuose, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose įtvirtinto teisinio reguliavimo stebėseną gali būti atliekama ir VATESI iniciatyva, atsižvelgiant į VATESI strateginį ir metinį veiklos planus, įvertinus kilusias problemas dėl teisės aktų įgyvendinimo ar atsiradusius esminius pokyčius tam tikroje visuomeninių santykių srityje ir kitas aplinkybes, t.y., tais atvejais, kai dėl šių priežasčių Aprašo 26 punkte nurodyta nuolatinė stebėseną nėra pakankama. Ši teisinio reguliavimo stebėseną atliekama pagal planą, tvirtinamą (įskaitant stebėsenos plano pakeitimus) VATESI viršininko kartu su Programa ir (ar) Metiniu planu. Teisinio reguliavimo stebėsenos planas rengiamas pagal Aprašo 1 priede nurodytą formą. Teisinio reguliavimo stebėseną atlieka Teisinio reguliavimo stebėsenos plane nurodomas atsakingas už teisinio reguliavimo stebėsenos atlikimą VATESI darbuotojas“;

9.5.3.4. atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, konstatuotina, kad teisės aktuose yra numatyti konkretūs sprendimus nagrinėjamoje srityje galintys priimti subjektai, išsamiai ir aiškiai apibrėžta šiuos sprendimus priimančių subjektų kompetencija.

10. Vadovaujantis Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovo 7.2 dalimi, taip pat nustatyta:

10.1. **dėl to, ar atliekant įstaigai priskirtas funkcijas priimti visi įstatymų įgyvendinamieji teisės aktai, kuriuos buvo pavesta priimti VATESI**, buvo peržiūrėti VATESI veiklą reglamentuojantys įstatymai (nevertinti priimti, bet dar neįsigalioję įstatymų pakeitimai) ir nustatyta, kad nėra priimta įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų dėl šių nuostatų:

10.1.1. Branduolinės energijos įstatymo 29 straipsnio 1 dalies – „Branduolinės energetikos objektą galima pradėti eksploatuoti tik turint Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos teisės aktų nustatyta tvarka išduodamas licencijas ir leidimus“. Pastebėtina, kad ši nuostata nėra visiškai tiksli, todėl ji Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2, 7, 15, 16, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 50 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 50¹ straipsniu įstatymu yra pripažinta netekusi galios (įsigalioja 2017 m. lapkričio 1 d.), todėl jos toliau nagrinėti nėra tikslinga;

10.1.2. Branduolinės energijos įstatymo 30 straipsnio 4 dalies – „Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko, kito įgalioto Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos pareigūno ar darbuotojo reikalavimu ir Valstybinės atominės energetikos saugos

inspekcijos viršininko nustatyta tvarka licencijos turėtojas privalo pateikti išsamią informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus apie vykdomos veiklos ir (ar) branduolinės energetikos objekto saugos būklę“;

10.1.3. Branduolinės energijos įstatymo 31 straipsnio 3 dalies – „Branduolinės energetikos objekto eksploatavimo nutraukimą galima pradėti tik turint Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos teisės aktų nustatyta tvarka išduodamas licencijas ir leidimus“. Tačiau dėl šios nuostatos pažymėtina, kad ji nėra tiksli, nes, vadovaujantis Branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 4 punktu, eksploatavimo nutraukimui yra reikalinga tik licencija vykdyti branduolinės energetikos objekto (objektų) eksploatavimo nutraukimą (nereikalingi leidimai), o jos išdavimo tvarką reglamentuoja Vyriausybė, vadovaudamasi Branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 6 dalimi. Darytina išvada, jog teisės aktų priimti šiuo atveju nereikia, tačiau reikia tikslinti šią įstatymo nuostatą, siekiant pašalinti teisės aktų nuostatų prieštaravimus;

10.1.4. Branduolinės energijos įstatymo 53 straipsnio – „Užsienio valstybių laivai su branduoliniais reaktoriais ar užsienio valstybių laivai, vežantys radioaktyviųjų medžiagų krovinį, gali įplaukti į Lietuvos Respublikos teritorinius vandenis tik gavę leidimą Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka“. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 21 d. nutarimo Nr. 1103 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymą ir Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymą“ 1.5 papunktyje nurodoma, kad Sveikatos apsaugos ministerija kartu su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija įgaliojamos parengti ir patvirtinti Leidimų užsienio valstybių laivams, vežantiems radioaktyviųjų medžiagų krovinį, įplaukti į Lietuvos Respublikos teritorinius vandenis išdavimo tvarkos aprašą;

10.1.5. Branduolinės saugos įstatymo 4 straipsnio 4 punkto nuostata dėl to, jog turi būti reglamentuojamas pasirengimas galimoms branduolinėms ir radiologinėms avarijoms, jų prevencija, avarinė parengtis vežant branduolines ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagas;

10.1.6. Branduolinės saugos įstatymo 4 straipsnio 5 punkto nuostata dėl to, jog turi būti reglamentuojamas branduolinio kuro ciklo medžiagų vežimas. Pastebėtina, kad fizinės saugos požiūriu ši nuostata įgyvendinta (Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.6.1-2012 „Branduolinės energetikos objektų, branduolinių ir branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinė sauga“, patvirtintų VATESI viršininko 2012 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. 22.3-37 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.6.1-2012 „Branduolinės energetikos objektų, branduolinių ir branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinė sauga“ patvirtinimo“ (toliau – BSR-1.6.1-2012 „Branduolinės energetikos objektų, branduolinių ir branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinė sauga“), VII skyrius);

10.1.7. Branduolinės saugos įstatymo 4 straipsnio 6 punkto nuostata dėl to, jog turi būti reglamentuojamas branduolinių ir kitų daliųjų medžiagų, kurių kiekis viršija šio įstatymo 1 priede nustatytą kiekį, įsigijimas, turėjimas, naudojimas. Pastebėtina, kad fizinės saugos požiūriu ši nuostata įgyvendinta (BSR-1.6.1-2012 „Branduolinės energetikos objektų, branduolinių ir branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinė sauga“ VI skyrius);

10.1.8. Branduolinės saugos įstatymo 32 straipsnio 1 dalies nuostata dėl to, kad branduolinės energetikos objekto statybos vietos (aikštelės) vertinimo ataskaitos peržiūros tvarką nustato Vyriausybė. Pastebėtina, kad tokia tvarka yra patvirtinta tik dėl branduolinių elektrinių – Branduolinės (atominės) elektrinės statybos vietos (aikštelės) vertinimo ataskaitos peržiūros tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. 83 „Dėl Branduolinės (atominės) elektrinės statybos vietos (aikštelės) vertinimo ataskaitos peržiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“, tačiau tokio teisės akto nėra dėl kitų branduolinės energetikos objektų;

10.1.9. Branduolinės saugos įstatymo 32 straipsnio 6 dalies nuostata dėl to, kad atskiroms branduolinės energetikos objekto modifikacijoms, nenumatytiems projekte bandymams atlikti, kitokiems nukrypimams nuo branduolinės energetikos objekto projekto įgyvendinti ir kitais teisės aktuose ar branduolinės energetikos objekto projekte nustatytais atvejais turi būti atliekama atskira saugos analizė ir pagrindimas, kurie įforminami saugą pagrindžiančiuose dokumentuose. Šių

dokumentų rengimo tvarką nustato VATESI viršininkas. Tokio teisės akto nėra patvirtinta, išskyrus dėl branduolinės energetikos objektų modifikacijų;

10.1.10. Branduolinės saugos įstatymo 33 straipsnio nuostata dėl to, kad pareiškėjas kartu su paraiškos gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 5, 6 ir 7 punktuose nurodytas licencijas dokumentais turi pateikti VATESI veiklos saugos pagrindimo ataskaitą; reikalavimus veiklos saugos pagrindimo ataskaitai nustato VATESI viršininkas. Pastebėtina, kad dėl šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 6 ir 7 punktuose nurodytų licencijų veiklos saugos pagrindimo ataskaitoms reikalavimų nėra nustatyta;

10.1.11. Branduolinės saugos įstatymo 38 straipsnio 7 dalies nuostata dėl to, kad pareiškėjas, siekiantis gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą licenciją, ir licencijos turėtojas, siekiantis gauti šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytus leidimus, turi patvirtinti, kad avarinės parengties planai yra tinkamai išbandyti, šių bandymų tvarką nustato VATESI viršininkas. Tokios tvarkos nėra nustatyta;

10.1.12. Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo 11 straipsnio 4 dalies nuostata dėl to, kad radioaktyviųjų atliekų, susidarančių vykdant branduolinės energetikos srities veiklą, ir kitų radioaktyviųjų atliekų, teisės aktų nustatyta tvarka perduotų į branduolinės energetikos objektus, apskaitos ypatumus nustato VATESI viršininkas (tokių apskaitos ypatumų nėra nustatyta);

10.2. dėl to, ar įstaigos priimtuose įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta sprendimų priėmimo tvarka yra skaidri (ar juose įtvirtinti sprendimų priėmimo principai, aiškūs sprendimų priėmimo kriterijai, terminai, sprendimus priimančiosios subjektai, vykdymo ir kontrolės funkcijos, nustatyta sprendimų apskundimo tvarka) ir pakankama, ar joje nesuteikiama per daug įgaliojimų įstaigos valstybės tarnautojams ar jiems prilygintiems asmenims veikti savo nuožiūra ir nenustatoma perteklinių reikalavimų:

10.2.1. pastebėtina, kad šis aspektas nagrinėjamos srities požiūriu aktualus dviem požiūriais: pirma, tikslinga įvertinti, ar skaidri ir pakankama yra pati viešojo administravimo teisės aktų priėmimo (kaip sprendimo priėmimo) procedūra, antra, reikia įvertinti, ar VATESI tvirtinamuose viešojo administravimo teisės aktuose yra nustatyti sprendimų, kai VATESI įgaliota juos priimti, priėmimo kriterijai, tvarka, ar viešojo administravimo teisės aktuose VATESI valstybės tarnautojams nesuteikti per dideli įgaliojimai, atsižvelgiant į tai, kad tai yra vienas iš kriterijų, pagal kuriuos vertinami teisės aktai antikorpuciniu požiūriu, vadovaujantis Teisės aktų projektų antikorpucinio vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 243 „Dėl Teisės aktų projektų antikorpucinio vertinimo taisyklių patvirtinimo“;

10.2.2. vidaus procedūrų požiūriu nustatyta, kad:

10.2.2.1. teisės aktų rengimo ir priėmimo procedūra yra sureglamentuota vidaus administravimo teisės aktuose, kur taip pat nurodyti pakankami VATESI darbuotojų, rengiančių teisės aktus, įgaliojimai (analizė pateikta 9.5 papunktyje), skaidri (teisės aktų projektai rengiami Vidaus administravimo informacinėje sistemoje ir teikiami visiems suinteresuotiems padaliniais iš karto, visi padaliniai gali matyti kitų padalinių pateiktas pastabas ir pasiūlymus). Papildomai pastebėtina, kad viešojo administravimo teisės aktų rengimo procesas yra planuojamas (rengiama Branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų tobulinimo programa 5 metams ir Branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų rengimo ir peržiūros metinis planas) ir šie planavimo dokumentai skelbiami VATESI interneto svetainėje (www.vatesi.lt) Teisinė informacija), todėl yra prieinami visiems suinteresuotiems asmenims;

10.2.3. sprendimų priėmimo reglamentavimo viešojo administravimo teisės aktuose požiūriu nustatyta, kad:

10.2.3.1. Branduolinės energijos įstatymo 28 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad „Žemė, miškai ir vandens telkiniai, esantys sanitarinėje apsaugos zonoje, teisės aktų nustatyta tvarka gali būti naudojami kitai ūkinei komercinei veiklai tik gavus visų atitinkamoje teritorijoje veiklą vykdančių licencijų turėtojų rašytinį sutikimą ir suderinus su Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija ir Aplinkos ministerija“. Pastebėtina, kad

kriterijai dėl tokio suderinimo teisės aktuose nėra nurodyti, tačiau pastebėtina, kad šiuo metu yra rengiamas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektas, į kurį planuojama perkelti šią nuostatą ją detalizuojant, todėl laikytina, kad jau yra imtasi korekcinų priemonių;

10.2.3.2. Branduolinės energijos įstatymo 32 straipsnio 4 dalyje nurodoma, kad „Branduolinės energetikos objektą eksploatuojanti organizacija ne vėliau kaip prieš dvejus metus iki branduolinės energetikos objekto galutinio sustabdymo rengia galutinį branduolinės energetikos objekto eksploatavimo nutraukimo planą. Planas turi būti suderintas su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Energetikos ministerija ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Galutinį branduolinės energetikos objekto eksploatavimo nutraukimo planą tvirtina Energetikos ministerija“, tačiau sprendimo dėl tokio suderinimo priėmimo kriterijai įstatyme ar jį įgyvendinančiuose teisės aktuose nėra nurodyti;

10.2.4. Branduolinės saugos įstatymo 32 straipsnio 13 dalyje nurodoma, kad Kartu su paraiškos gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktuose nurodytas licencijas ir šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytus leidimus dokumentais pateikiamas su Sveikatos apsaugos ministerija suderintas radionuklidų išmetimo į aplinką planas. Radionuklidų išmetimo į aplinką planas parengiamas ir atnaujinamas vadovaujantis Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko nustatytais reikalavimais, tačiau sprendimo dėl tokio suderinimo kriterijų nėra nurodyta;

10.2.4.1. Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo 11 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad branduolinės energijos įstatyme nustatytais atvejais radioaktyviųjų atliekų tvarkytojui saugoti gali būti perduodamos branduolinės ir (ar) radioaktyviosios medžiagos; tokių branduolinių ir (ar) radioaktyviųjų medžiagų saugojimo tvarką ir sąlygas nustato radioaktyviųjų atliekų tvarkytojas, suderinęs su VATESI. Pastebėtina, kad sprendimo dėl tokio suderinimo kriterijų nėra nustatyta;

10.2.4.2. Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje 1 punkte nurodoma, kad Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginio eksploatavimo metu licencijos turėtojas, suderinęs su VATESI, nustato ir prireikus tikslina eksploatavimo ribas ir sąlygas, pagrįstas bandymais, eksploatavimo patirtimi ir šio įstatymo 15 straipsnyje nurodytu saugos vertinimu. Pastebėtina, kad sprendimo dėl tokio suderinimo kriterijų nėra nustatyta;

10.2.4.3. Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo 21 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad VATESI organizuoja atrankinius radono tūrinių aktyvumų tyrimus branduolinės energetikos objektų aikštelėse esančiuose statiniuose. Šiai funkcijai vykdyti tvarkos ir sprendimų priėmimo šioje srityje kriterijų nėra patvirtinta. Tačiau pastebėtina, kad šiuo metu rengiamame Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo pakeitimo įstatymo projekte, kuris turi būti priimtas ne vėliau nei 2018 m. vasario 6 d., numatoma šią funkciją panaikinti, todėl manytina, kad korekcinų priemonių šiuo klausimu imtis nėra tikslinga;

10.2.4.4. Paliktųjų jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių, paliktųjų branduolinio kuro ciklo medžiagų, paliktųjų branduolinių ir daliųjų medžiagų ir radionuklidais užterštų objektų tvarkymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 280 „Dėl Paliktųjų jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių, paliktųjų branduolinio kuro ciklo medžiagų, paliktųjų branduolinių ir daliųjų medžiagų ir radionuklidais užterštų objektų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, nurodomi trijų rūšių sprendimai, dėl kurių nėra nurodyta, kokie yra šių sprendimų priėmimo kriterijai:

10.2.4.4.1. VATESI priima sprendimą dėl krovinio ar transporto priemonės įleidimo ar neįleidimo, jeigu krovinyje ar transporto priemonėje neturi kompetentingos institucijos išduoto dokumento, suteikiančio teisę vežti radioaktyviasias ar branduolines medžiagas arba liudijančio, kad vežamas krovinyje turi gamtinių radionuklidų, ar turi ne tų radionuklidų, kurie nurodyti kompetentingos institucijos išduotame dokumente (6.1.3 papunktis);

10.2.4.4.2. VATESI priima sprendimą dėl paliktųjų šaltinių, objektų, paliktųjų branduolinio kuro ciklo medžiagų, paliktųjų branduolinių medžiagų, kitų gaminių ar medžiagų,

kai juo sulaiko Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos ir jos struktūriniai padaliniai (6.3 papunktis);

10.2.4.4.3. VATESI priima sprendimą dėl tinkamo paliktųjų branduolinio kuro ciklo medžiagų ir paliktųjų branduolinių medžiagų, kurių kiekis viršija Branduolinės saugos įstatymo I priede nurodytą kiekį, tvarkymo (12.1.1 papunktis);

10.2.4.5. Strateginių prekių eksporto, importo, tranzito, tarpininkavimo ir siuntimo Europos Sąjungoje licencijavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 932 „Dėl Strateginių prekių eksporto, importo, tranzito, tarpininkavimo ir siuntimo Europos Sąjungoje licencijavimo taisyklių, Strateginių prekių kontrolės vykdymo taisyklių ir Sertifikatų karinę įrangą gaminančioms įmonėms gavėjoms išdavimo taisyklių patvirtinimo“, 10.3 papunktyje nurodyta, kad, kai „importuojami arba įvežami į Reglamento I priedą įtraukti branduolinės medžiagos, įrenginiai ir įranga, galutinį panaudojimą patvirtinantį raštą išduoda Ūkio ministerija kartu su Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija“, tačiau tokio garantinio rašto išdavimo kriterijai nėra nurodyti;

10.2.4.6. Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.1.3-2016 „Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos patikrinimai“, patvirtintų VATESI viršininko 2011 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu Nr. 22.3-82 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.1.3-2016 „Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos patikrinimai“ patvirtinimo“ (redakcija, įsigaliojanti 2017 m. lapkričio 1 d.), 72 punkte nurodoma, kad VATESI, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo priemonių plano (nurodyto 71 punkte) gavimo dienos, raštu pateikia savo išvadas dėl šio plano priimtumo, tačiau tokio priimtumo kriterijų nėra nurodyta;

10.2.4.7. Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.2.1-2014 „Branduolinių medžiagų apskaitos ir kontrolės bei informavimo apie mokslinius tyrimus ir taikomąją veiklą tvarkos aprašas“, patvirtintų VATESI viršininko 2014 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. 22.3-85 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.2.1-2014 „Branduolinių medžiagų apskaitos ir kontrolės bei informavimo apie mokslinius tyrimus ir taikomąją veiklą tvarkos aprašas“ patvirtinimo ir kai kurių Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko įsakymų pripažinimo netekusiais galios“, 10 punkte nurodoma, kad „Fiziniai arba juridiniai asmenys, atitinkantys šių Reikalavimų 8 punkte nurodytas sąlygas, ir ketinantys turimas branduolines medžiagas apskaityti VATESI branduolinių medžiagų balanso zonoje, privalo tai suderinti su VATESI ne vėliau nei likus vienam mėnesiui iki medžiagų įsigijimo“, tačiau tokio suderinimo kriterijai nėra nurodomi;

10.2.4.8. Pasikeitimo informacija ypatingų radiacinių situacijų atvejais tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir VATESI viršininko 2012 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. D1-136/22.3-15 „Dėl Pasikeitimo informacija ypatingų radiacinių situacijų atvejais tvarkos aprašo patvirtinimo“, 12 punkte nurodoma, kad „Monitoringo duomenų teikimas nutraukiamas AAA sprendimu, prieš tai suderinus su Atsakingomis institucijomis, jeigu jonizuojančiosios spinduliuotės gama dozės galios lygis neviršija foninio lygio ir nenumatomas jo padidėjimas“. Viena iš Atsakingų institucijų yra VATESI, tačiau tokio VATESI sprendimo dėl suderinimo kriterijų nėra nurodoma;

10.2.4.9. Avarinės parengties reikalavimų branduolinės energetikos objektą eksploatuojančiai organizacijai, patvirtintų VATESI viršininko 2008 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 22.3-107 „Dėl Avarinės parengties reikalavimų branduolinės energetikos objektą eksploatuojančiai organizacijai patvirtinimo“ (toliau – Avarinės parengties reikalavimai branduolinės energetikos objektą eksploatuojančiai organizacijai), 6 punkte nurodoma, kad „Suderinus su VATESI, kai kurie šių Reikalavimų III skyriaus punktai gali būti netaikomi EO, jei BEO branduolinė energija nenaudojama elektros ir šilumos energijos gamybai“. Pastebėtina, kad ne tik nėra nurodoma tokio sprendimo kriterijų, tačiau tokia nuostata laikytina ydinga ir dėl to, kad norminiuose teisės aktuose turėtų būti iš anksto nurodomi reikalavimai, kuriuos turi atitikti ūkio subjektai, o ne dėl jų sprendžiama vėliau, juos patvirtinus, atsižvelgiant į konkretų prašymą (tokia sistema, ypač be sprendimo kriterijų, didina korupcijos riziką, tačiau pažymėtina, kad dėl tokio sprendimo priėmimo į VATESI per nagrinėjamą laikotarpį nebuvo kreiptasi). Avarinės parengties reikalavimų branduolinės energetikos objektą eksploatuojančiai organizacijai 26

punkte nurodoma, kad avarinės parengties planas turi būti parengtas ir suderintas su VATESI ir kitomis valstybės valdymo ir priežiūros institucijomis bei praktiškai patikrintas pratybų metu, prieš pradėdant BEO eksploataciją, tačiau tokio suderinimo sprendimo kriterijų nėra nurodyta;

10.2.4.10. Branduolinės energetikos objektus eksploatuojančių organizacijų ir joms paslaugas teikiančių įmonių personalo valdymo bendrieji reikalavimų (VD-E-11-2001), patvirtintų VATESI viršininko 2001 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 57 „Dėl Branduolinės energetikos objektus eksploatuojančių organizacijų ir joms paslaugas teikiančių įmonių personalo valdymo bendrųjų reikalavimų (VD-E-11-2001)“, 78 punkte nurodoma, kad „Eksploatuojanti organizacija, suderinusi su VATESI, sudaro saugai svarbių sistemų, įrenginių ir juose atliekamų darbų, kuriuos atliekantys pirmojo tipo licencijos turėtojo darbuotojai atestuojami eksploatuojančios organizacijos komisijose, sąrašą. Eksploatuojanti organizacija, suderinusi su VATESI, nustato atitinkamus atestavimo tvarką ir kriterijus“, 81 punkte nurodomas, kad „Eksploatuojanti organizacija, suderinusi su VATESI, sudaro nesusijusių su pagrindinių ir pagalbinių įrenginių eksploatacija, technine priežiūra bei remontu profesijų ir pareigybių, kurioms nereikia žinių patikrinimo, sąrašą“, o 82 punkte nurodoma, kad „Atestacijos dažnumą suderinusi su VATESI nustato eksploatuojanti organizacija“, tačiau šių sprendimų kriterijai nėra reglamentuoti, tačiau pažymėtina, kad šį teisės aktą numatoma pripažinti netekusiu galios 2017 m. pabaigoje, todėl priemonių dėl šio teisės akto tikslinimo nustatymas nebebus aktualus;

10.2.4.11. Eksploatavimo patirties naudojimo branduolinėje energetikoje reikalavimų, patvirtintų VATESI viršininko 2009 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. 22.3-49 „Dėl Eksploatavimo patirties naudojimo branduolinėje energetikoje reikalavimų patvirtinimo“, 21 punkte nurodoma, kad „Kiekvienam branduolinės energetikos objekto gyvavimo etapui licenciatas turi parengti ir su VATESI suderinti branduolinės energetikos objekto gyvavimo etapo bei veiklos specifiką atitinkantį pranešimo apie įvykius procedūros aprašą. Jame turi būti nustatyti registravimo ir pranešimo VATESI apie įvykius kriterijai, tvarka, atsakomybė bei pareigos“, 26.2 papunktyje nurodoma, kad „Įvykių kodavimo sistema turi būti suderinta su VATESI ir atitikti Tarptautinės atominės energijos agentūros Informavimo apie incidentus sistemos kodavimą“, 41 punkte nurodoma, kad „Įvykiai turi būti analizuojami pagal licenciatą nustatytus procedūrų aprašus, suderintus su VATESI“, 42 punkte nurodoma, kad „Licenciatas turi parengti ir suderinti su VATESI standartinę įvykio analizės ataskaitos formą“, tačiau tokio suderinimo kriterijai nėra nurodomi;

10.2.4.12. Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.6.1-2012 „Branduolinės energetikos objektų, branduolinių ir branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinė sauga“, patvirtintų VATESI viršininko 2012 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. 22.3-37 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.6.1-2012 „Branduolinės energetikos objektų, branduolinių ir branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinė sauga“ patvirtinimo“, 9.7 papunktyje nurodoma, kad branduolinės energetikos objekto suskirstymo į apsaugos zonas analizė turi būti suderinta su VATESI, 10.5.2 papunktyje nurodoma, kad, kai fizinės saugos užtikrinimo planas teikiamas kitais nei nurodyta 10.5.1 punkte atvejais, VATESI viršininkas priima sprendimą dėl suderinimo, 13.4 papunktyje nurodoma, kad sprendimą dėl pažeidžiamumų ar neatitikimų šalinimo plano suderinimo priima VATESI viršininkas, 22.1 papunktyje nurodoma, kad turi būti nustatyta leidimų asmenims ir transporto priemonėms patekti į saugomą zoną, vidinę zoną ir ypač svarbią zoną išdavimo tvarka, kuri turi būti suderinta su VATESI, 25.3 papunktyje nurodoma, kad turi būti nustatyta filmavimo bei fotografavimo branduolinės energetikos objekte tvarka, kuri turi būti suderinta su VATESI, priede nurodoma, kad panaudoto branduolinio kuro arba branduoliniame reaktoriuje apšvitintos branduolinės medžiagos, kuri iki apšvitinimo, priklausomai nuo daliųjų izotopų kiekio, buvo priskiriama I arba II kategorijai, kategoriją, suderinus su VATESI, galima sumažinti viena pakopa (atitinkamai iki II arba III kategorijos) [...], tačiau tokių sprendimų priėmimo kriterijų nėra nustatyta;

10.2.4.13. Branduolinės energetikos objektų avarinio elektros energijos tiekimo sistemų įrengimo ir eksploatacijos bendrieji reikalavimai, patvirtinti VATESI viršininko 2001 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 56 „Dėl „Branduolinės energetikos objektų avarinio elektros energijos tiekimo

sistemų įrengimo ir eksploatacijos reikalavimų“ patvirtinimo“, 46.3 papunktyje nurodyta, kad „kiekvieno AETS elektros įrangos komplekto derinimas turi baigtis kompleksiniais bandymais pagal specialiai parengtas bandymų programas, kurios turi būti suderintos su VATESI ir patvirtintos BEO EO“; tačiau tokio suderinimo sprendimo kriterijų nėra nurodyta;

10.2.4.14. Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.8.1-2010 „Informavimo apie neįprastus įvykius atominėse elektrinėse reikalavimai“, patvirtintų VATESI viršininko 2010 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 22.3-60 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.8.1-2010 „Informavimo apie neįprastus įvykius atominėse elektrinėse reikalavimai“ patvirtinimo“, 8 punkte nurodoma, kad „Vadovaudamasis su VATESI suderintais informavimo apie neįprastus įvykius procedūrų aprašais, licencijos turėtojas apie neįprastus įvykius, atitinkančius III skyriuje nurodytus kriterijus (išskyrus 6.24 ir 7 punktuose nurodytus informavimo kriterijus), turi pranešti VATESI nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 1 valandą“, 13 punkte nurodoma, kad „Licencijos turėtojas turi parengti standartinę neįprasto įvykio analizės ataskaitos formą ir suderinti ją su VATESI“, tačiau derinimo su VATESI sprendimo kriterijų nėra nurodoma;

10.2.4.15. Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.2-2011 „Radionuklidų nebekontroliuojamųjų radioaktyvumo lygių medžiagoms ir atliekoms, susidarantioms branduolinės energetikos srities veiklos metu, nustatymas ir taikymas“, patvirtintų VATESI viršininko 2011 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. 22.3-90 „Dėl branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.2-2011 „Radionuklidų nebekontroliuojamųjų radioaktyvumo lygių medžiagoms ir atliekoms, susidarantioms branduolinės energetikos srities veiklos metu, nustatymas ir taikymas“ patvirtinimo“, 17 punkte nurodoma, kad „VATESI per 4.1 punkte nurodyto teisės akto 34 straipsnio 2 dalyje nurodytą terminą išnagrinėja sąlyginių nebekontroliuojamųjų lygių verčių projektą ir priima sprendimą dėl sąlyginių nebekontroliuojamųjų lygių nustatymo“, 20 punkte nurodoma, kad „siekiant užtikrinti, kad išvežamų iš BEO medžiagų ir atliekų savitiejai ar paviršiniai aktyvumai neviršija nebekontroliuojamųjų lygių, licencijos turėtojas privalo suderinti išvežimą su VATESI“, 2 priedo 5 punkte nurodoma, kad „susidarant dideliame medžiagų ir atliekų kiekiui (daugiau nei 100 kg), galima taikyti statistinius matavimų optimizavimo metodus, apimančius mėginių paėmimo ir matavimo procedūras. Šiuo atveju licencijos turėtojas turi parengti mėginių paėmimo ir matavimo procedūrų aprašą ir suderinti jį su VATESI“, tačiau sprendimo dėl tokio derinimo kriterijų nėra nurodyta;

10.2.4.16. Branduolinės saugos reikalavimai BSR-2.1.1-2009 „Reikalavimai Ignalinos atominės elektrinės deterministinei saugos analizei“, patvirtinti VATESI viršininko 2009 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. 22.3-118 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR 2.1.1-2009 „Reikalavimai Ignalinos atominės elektrinės deterministinei saugos analizei“, 68 punkte nurodoma, kad „DSA turi būti atliekama vadovaujantis išsamia kokybės užtikrinimo programa. Šią programą ir atitinkamų procedūrų aprašus turi parengti EO ir suderinti su VATESI“, 75 punkte nurodoma, kad „DSA ataskaitos turi būti pateikiamos VATESI pastaboms ir derinimui kartu su nepriklausomos ekspertizės išvadomis“, tačiau sprendimo dėl tokio derinimo kriterijų nėra nurodyta;

10.2.4.17. Branduolinės saugos reikalavimų BSR-2.1.2-2010 „Bendrieji atominių elektrinių su RBMK-1500 tipo reaktoriais saugos užtikrinimo reikalavimai“, patvirtintų VATESI viršininko 2010 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. 22.3-16 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-2.1.2-2010 „Bendrieji atominių elektrinių su RBMK-1500 tipo reaktoriais saugos užtikrinimo reikalavimai“ patvirtinimo“ (redakcija, įsigaliojanti 2018 m. gegužės 1 d.), 2 punkte nurodoma, kad „siūlomus konkrečius techninius sprendimus pagrindžia eksploatuojanti organizacija ir suderina su VATESI“, 30 punkte nurodoma, kad „Neprojektinių avarių sąrašą ir jų pasekmių analizę (radiaciniai ir branduoliniai efektai, funkcinės saugos sistemų galimybės, tolimesnės eksploatavimo perspektyvos ir kiti) pagrindžia eksploatuojančios organizacijos ir suderinama su VATESI“, 167 punkte nurodoma, kad „Nenumatyti technologiniame reglamente ir eksploatavimo instrukcijose AE bloko bandymai privalo būti atliekami pagal programas ir metodikas, užtikrinančias šių bandymų saugą. Bandymų programas ir metodikas privalo suderinti, jeigu tai būtina, organizacijos, dalyvavusios jas ruošiant, ir patvirtinti eksploatuojanti organizacija. Atlikti

tokius bandymus leidžia eksploatuojanti organizacija nustatyta tvarka suderinusi su VATESI tokių bandymų programas“, 169 punkte nurodoma, kad „Periodinių tikrinimų dažnis ir tikrinimo metu atliekami darbai nustatomi remiantis grafikais, kuriuos rengia ir suderina su VATESI eksploatuojanti organizacija“, 170¹ punkte nurodoma, kad „Eksploatuoti atominėje elektrinėje esantį branduolinio reaktoriaus įrenginį (toliau – RĮ) galima tik turint suderintą su VATESI ir įregistruotą VATESI RĮ pasą“, 170⁵ punkte nurodoma, kad „Eksploatuojanti organizacija privalo tikrinti, ar esamos RĮ charakteristikos atitinka RĮ pase nurodytas leistinas kitimo ribines vertes. Tikrinimas turi būti vykdomas pagal eksploatuojančios organizacijos parengtas ir su VATESI suderintas metodikas“, 172 punkte nurodoma, kad „Personalo komplektavimo grafikus ir jo paruošimo programas rengia AE administracija. Paruošimo programas privalo patvirtinti eksploatuojanti organizacija ir suderinti VATESI“, 178 punkte nurodoma, kad „Reikalavimai AE personalo kvalifikacijai nustatomi eksploatuojančios organizacijos personalo ruošimo programoje ir suderinami su VATESI“, tačiau sprendimo dėl tokio derinimo kriterijų nėra nurodyta;

10.2.4.18. Branduolinės saugos reikalavimų BSR-2.1.3-2010 „Atominių elektrinių aikštelių vertinimo bendrieji reikalavimai“, patvirtintų VATESI viršininko 2010 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 22.3-58 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-2.1.3-2010 „Atominių elektrinių aikštelių vertinimo bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“, 24 punkte nurodoma, kad AE aikštelės vertintojas pagal šių Reikalavimų 23 punkto nuostatas turi sudaryti išsamiai analizuojamų įvykių sąrašą bei parengti jo pagrindimą, kuriuos privalo suderinti VATESI, tačiau sprendimo dėl tokio derinimo kriterijų nėra nurodyta;

10.2.4.19. Branduolinės saugos reikalavimų BSR-2.1.4-2011 „Branduolinės elektrinės saugos analizės ataskaitos rengimas ir naudojimas“, patvirtintų VATESI viršininko 2011 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 22.3-117 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-2.1.4-2011 „Branduolinės elektrinės saugos analizės ataskaitos rengimas ir naudojimas“ patvirtinimo“, 8 punkte nurodoma, kad saugos analizės ataskaitos struktūra turi būti suderinta su VATESI, 23 punkte nurodoma, kad saugos analizės ataskaitos pakeitimai gali būti atlikti tik suderinus juos su VATESI, tačiau sprendimo dėl tokio derinimo kriterijų nėra nurodyta;

10.2.4.20. Avarijų lokalizavimo sistemos saugos reikalavimų, patvirtintų VATESI viršininko 2002 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 56 „Dėl avarijų lokalizavimo sistemos saugos reikalavimų patvirtinimo“, 60 punkte nurodyta, kad išskirtiniais atvejais pagal suderintą su VATESI programą, parengtą remiantis atliktu saugos pagrindimu, gali būti išduodamas trumpalaikis leidimas apžiūrėti įrangą ALS hermetinėse patalpose reaktoriaus darbo metu atskiras patalpas išhermetinus, tačiau sprendimo dėl tokio derinimo kriterijų nėra nurodyta. Pastebėtina, kad Branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų tobulinimo programos 2015–2019 metams priede numatyta, kad sprendimas dėl šio teisės akto peržiūros, pakeitimo ar pripažinimo netekusiu galios bus priimamas tada, kai iš Ignalinos atominės elektrinės 2-ojo energetinio bloko reaktoriaus bus pašalintas branduolinis kuras;

10.2.4.21. Ignalinos AE RBMK-1500 kuro kanalų, valdymo ir apsaugos sistemos kanalų ir grafito klojinio saugos pagrindimo ir eksploatacinės kontrolės reikalavimų (VD-E-07-2000), patvirtintų VATESI viršininko 2000 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. 13 „Dėl saugos pagrindimo ir eksploatacinės kontrolės reikalavimų patvirtinimo“, 10 punkte nurodyta, kad „EKP pagrindimo dokumentacijoje turi būti pateikta visa svarbi informacija, kuri reikalinga VATESI, peržiūrint ir suderinant eksploatacinės kontrolės programą bei atliekant jos priežiūrą“, 13.1 papunktyje nurodoma, kad „saugą pagrindžianti dokumentacija pateikiama kartu su kitais licencijavimo dokumentais ir vėliau, esant būtinybei, nustatyta tvarka atnaujinama ir suderinama su VATESI. Dokumentacija pagrindžianti EKP apimtis turi būti pateikta VATESI suderinimui kiekvienais metais prieš EKP vykdymo pradžią“, 39 punkte nurodoma, kad „EO privalo suderinti su VATESI Eksploatacinės kontrolės programos pakeitimus“, 47 punkte nurodoma, kad „technologinio tarpelio užsidarymo prognozavimui naudojami metodai turi būti suderinti su VATESI“, 54 punkte nurodoma, kad „EKP vykdymo ataskaitinė ir saugos pagrindimo dokumentacija pateikiama dviem etapais, kaip nurodyta Reikalavimų 13 punkte. Dokumentacijos pateikimo grafikas, ataskaitinių dokumentų turinio ir formato reikalavimai turi būti iš anksto suderinti su VATESI“, 55 punkte

nurodoma, kad „Reikalavimų 13.2. papunktyje nurodyta dokumentacija turi būti pateikta VATESI peržiūrai ir suderinimui prieš reaktoriaus eksploatacijos pradžią po kasmetinio planinio profilaktinio remonto arba prieš pradžią eksploatacijos laikotarpio, kuriam išduodamas leidimas“, tačiau sprendimo dėl tokio derinimo kriterijų nėra nurodyta. Pastebėtina, kad Branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų tobulinimo programos 2015–2019 metams priede numatyta, kad sprendimas dėl šio teisės akto peržiūros, pakeitimo ar pripažinimo netekusiu galios bus priimamas tada, kai iš Ignalinos atominės elektrinės 2-ojo energetinio bloko reaktoriaus bus pašalintas branduolinis kuras;

10.2.4.22. Avarinio aušinimo ir šilumos nuvedimo nuo branduolinio reaktoriaus galutiniam sugėrikliui sistemų projektavimo, įrengimo ir eksploatavimo reikalavimų, patvirtintų VATESI viršininko 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 22.3-71 „Dėl Avarinio aušinimo ir šilumos nuvedimo nuo branduolinio reaktoriaus galutiniam sugėrikliui sistemų projektavimo, įrengimo ir eksploatavimo reikalavimų patvirtinimo“, 9 punkte nurodyta, kad „Sistemų, atliekančių avarinio aušinimo ir šilumos nuvedimo nuo branduolinio reaktoriaus galutiniam sugėrikliui funkcijas, projektinė dokumentacija ir jos pakeitimai turi būti rengiami šiuolaikiniame moksliniame-techniniame lygyje. Projektų ir jo pakeitimų pagrindimui turi būti atlikta nepriklausoma ekspertizė, prieš juos pateikiant suderinimui su VATESI“, tačiau sprendimo dėl tokio derinimo kriterijų nėra nurodyta. Pastebėtina, kad Branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų tobulinimo programos 2015–2019 metams priede numatyta, kad sprendimas dėl šio teisės akto peržiūros, pakeitimo ar pripažinimo netekusiu galios bus priimamas tada, kai iš Ignalinos atominės elektrinės 2-ojo energetinio bloko reaktoriaus bus pašalintas branduolinis kuras;

10.2.4.23. Reikalavimų Ignalinos atominės elektrinės (IAE) antrojo energijos bloko reaktoriaus antrosios stabdymo sistemos (ASS) projektavimui ir saugos pagrindimas, patvirtintų VATESI viršininko 2001 m. balandžio 25 d. įsakymu Nr. 19 „Dėl „Reikalavimų Ignalinos atominės elektrinės (IAE) antrojo energijos bloko reaktoriaus antrosios stabdymo sistemos (ASS) projektavimui ir saugos pagrindimui“ patvirtinimo“, 3 punkte nurodyta, kad „IAE yra atsakinga už ASS projekto parengimą ir atitikimą šiems reikalavimams, savalaikį saugos pagrindimo ataskaitos paruošimą ir patiekimą VATESI peržiūrai ir suderinimui“, tačiau sprendimo dėl tokio derinimo kriterijų nėra nurodyta. Pastebėtina, kad Branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų tobulinimo programos 2015–2019 metams priede numatyta, kad sprendimas dėl šio teisės akto peržiūros, pakeitimo ar pripažinimo netekusiu galios bus priimamas tada, kai iš Ignalinos atominės elektrinės 2-ojo energetinio bloko reaktoriaus bus pašalintas branduolinis kuras;

10.2.4.24. Atominių elektrinių reaktoriaus įrenginių branduolinės saugos taisyklių (VD-T-001-0-97), patvirtintų VATESI viršininko 1997 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. 69, 2.1.2 papunktyje nurodyta, kad „Techninė RĮ projektavimo užduotis ir RĮ techninis projektas turi būti pagrįsti ir suderinti su VATESI. RĮ ir jo svarbias saugai sistemas, konstrukcijas ir (ar) charakteristikas, taip pat RĮ techniniame projekte ir RĮ eksploatacijos technologiniame reglamente nustatytų ribų ir sąlygų keitimą būtina pagrįsti ir suderinti su VATESI prieš keičiant RĮ dokumentaciją“, 2.1.10 papunktyje nurodyta, kad „Pagal fizikinio ir energetinio paleidimo, taip pat kiekvieno AE energetinio bloko eksploatacijos patirties rezultatus eksploatuojanti organizacija turi koreguoti RĮ techninį saugos pagrindimą, AE eksploatacijos technologinį reglamentą ir RĮ eksploatacijos instrukciją, kurie turi būti suderinti su VATESI“, 2.1.6 papunktyje nurodyta, kad „Leistinos ŠIEL pažeidimo ribos pateiktos priede „Papildomi reikalavimai AE su RBMK tipo reaktoriaus įrenginiu saugai“. Naujai kuriamiems atominių elektrinių RĮ papildomi saugos reikalavimai turi būti suderinti su VATESI“, 2.7.2.15 papunktyje nurodyta, kad „Kuro perkrovimo įrenginių projektas turi būti suderintas su VATESI, jei jis nebuvo suderintas derinant RĮ techninį projektą“, 3.3 papunktyje nurodyta, kad „Paso forma ir jame esančios informacijos turinys turi būti suderinta su VATESI“, tačiau sprendimo dėl tokio derinimo kriterijų nėra nurodyta. Pastebėtina, kad Branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų tobulinimo programos 2015–2019 metams priede numatyta, kad sprendimas dėl šio teisės akto peržiūros, pakeitimo ar pripažinimo

netekusiu galios bus priimamas tada, kai iš Ignalinos atominės elektrinės 2-ojo energetinio bloko reaktoriaus bus pašalintas branduolinis kuras;

10.2.5. atvejų, kai VATESI valstybės tarnautojams būtų nustatyti per dideli įgaliojimai, viešojo administravimo teisės aktuose nenustatyta;

10.3. dėl to, ar yra kitų korupcijos rizikai reikšmingų duomenų, nustatyta, kad nebuvo nustatyta atvejų, kai viešojo administravimo teisės aktų projektai nebūtų buvę skelbiami Teisės aktų informacinėje sistemoje. Pastebėtina, kad teisės aktų projektų viešinimas teigiamai prisideda prie korupcijos rizikos mažinimo, nes suinteresuoti subjektai (subjektai, kurių veikla reglamentuojama šiais teisės aktais, institucijos, kurių kompetencija susijusi su reglamentuojama sritimi) gali įvertinti projektus ir jiems teikti išvadas, pastabas ir pasiūlymus.

IV SKYRIUS

PASIRINKTOJE VATESI VEIKLOS SRITYJE, KURIOJE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI IR PRIEMONĖS KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAMS VALDYTI ARBA PAŠALINTI

11. Viešojo administravimo teisės aktų rengimo veiklos srityje nustatyti šie korupcijos rizikos veiksniai:

11.1. kaip nurodyta, 10.1 papunktyje, nėra priimta keleto įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, kuriuos buvo pavesta priimti. Siūlytina Branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų rengimo ir peržiūros 2015–2019 m. programoje (tobulinant šią programą 2018 m. I ketvirtį) suplanuoti visų reikiamų parengti teisės aktų parengimo datas. Pažymėtina, kad tikslinga prieš tai įvertinti, ar tokių teisės aktų parengimas tikrai yra reikalingas atsižvelgiant į numatomus branduolinės energetikos programos Lietuvoje pokyčius, o nustačius, kad jis nėra reikalingas, suplanuoti nuostatų, įpareigojančių priimti atitinkamus teisės aktus, pripažinimą netekusiomis galios;

11.2. kaip nurodyta, 10.2.3 papunktyje, viešojo administravimo teisės aktuose ne dėl visų VATESI administracinių sprendimų yra nurodyti jų priėmimo kriterijai. Pastebėtina, daugeliu atvejų reikalavimai derinamiems dokumentams ar veiksams yra nustatyti, tačiau nėra nurodyta, ar tik reikalavimais dokumentams, ar dar ir papildomais kriterijais būtų grindžiamas sprendimas dėl suderinimo, todėl konstatuotina, kad formaliai sprendimo kriterijai nėra aiškiai suformuluoti. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos 2016–2020 metų kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių plane, patvirtintame VATESI viršininko 2016 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 22.3-58 „Dėl Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos korupcijos tikimybės nustatymo išvados patvirtinimo“, yra numatyta priemonė – naujuose ir keičiamuose VATESI teisės aktuose, reglamentuojančiuose sprendimų, susijusių su administracinėmis paslaugomis, priėmimą, nurodyti tokių sprendimų priėmimo kriterijus ir ši priemonė yra vykdoma, nes naujuose VATESI teisės parengtuose teisės aktuose visais atvejais sprendimų priėmimo kriterijai yra nurodomi, sprendimų priėmimo kriterijų daugiausiai nėra numatyta anksčiau nei 2014 metais priimtuose ar iki 2014 metų keistuose teisės aktuose. Būtina sprendimų priėmimo kriterijus nurodyti ir anksčiau priimtuose teisės aktuose, todėl siūlytina sprendimų priėmimo kriterijų aiškų nustatymą dėl visų VATESI priimamų administracinių sprendimų nustatyti kaip vieną iš branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų rengimo poreikių Branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų rengimo ir peržiūros 2015–2019 m. programoje (tobulinant šią programą 2018 m. I ketvirtį) ir šioje programoje numatyti, kada bus parengti anksčiau priimtų teisės aktų pakeitimai siekiant, kad būtų sureglamentuoti sprendimų priėmimo kriterijai. Pastebėtina, kad prieš tai tikslinga įvertinti, ar visi administraciniai sprendimai dėl suderinimo yra reikalingi, o nustačius, kad jie yra nereikalingi, suplanuoti tokių nuostatų pripažinimą netekusiomis galios, atsižvelgiant į tai, kad dalis anksčiau nei 2014 m. priimtų teisės aktų ir atitinkamai juose numatytų sprendimų yra dėl veiklų, kurios nebėra arba nebebus vykdomos atsižvelgiant į branduolinės energetikos programos Lietuvoje pokyčius.

V SKYRIUS**INFORMACIJA APIE LIETUVOS RESPUBLIKOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS
ĮSTATYME NURODYTŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONIŲ, NURODYTŲ
KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTATYMO 5 STRAIPSNYJE, ĮGYVENDINIMĄ**

12. Korupcijos prevencijai vykdyti priimta Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos 2016–2020 metų kovos su korupcija programa ir Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos 2016–2020 metų kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių planas, patvirtinti VATESI viršininko 2016 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 22.3-58 „Dėl Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos korupcijos tikimybės nustatymo išvados patvirtinimo“, kurie yra nuosekliai vykdomi. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos 2016–2020 metų kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių plane nurodytos priemonės, kurių terminas nepasibaigęs, yra vykdomos, kitos priemonės yra įvykdytos. Informacija apie Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos 2016–2020 metų kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių plane nurodytų priemonių vykdymą yra skelbiama VATESI interneto svetainėje (www.vatesi.lt skiltyje Korupcijos prevencija).

13. VATESI teisės aktų antikorupcinis vertinimas yra reglamentuotas VATESI vidaus administravimo teisės aktuose ir yra vykdomas (paaiškinimai 9.3 papunktyje).

14. Informacija apie korupcijos prevenciją, vykdomą VATESI, pateikiama VATESI interneto svetainėje (www.vatesi.lt skiltyje Korupcijos prevencija). Taip pat VATESI interneto svetainėje yra reklamjuostė su nuoroda į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos tinklapį, kur pateikiama informacija, kaip pranešti apie korupciją.